

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬ уен - викторина “үз уеным”

Үз уеным

Лексика + фразеология	<u>10</u>	<u>20</u>	<u>30</u>	<u>40</u>	<u>50</u>
Фонетика	<u>10</u>	<u>20</u>	<u>30</u>	<u>40</u>	<u>50</u>
Морфемика + сүзьясалышы	<u>10</u>	<u>20</u>	<u>30</u>	<u>40</u>	<u>50</u>
Морфология	<u>10</u>	<u>20</u>	<u>30</u>	<u>40</u>	<u>50</u>
Орфография	<u>10</u>	<u>20</u>	<u>30</u>	<u>40</u>	<u>50</u>
Синтаксис + пунктуация	<u>10</u>	<u>20</u>	<u>30</u>	<u>40</u>	<u>50</u>

Финал

соруу

**Лексика ,фразеология нэрсэ
өйрөнэ?**

жжав
ап

Жавап

Лексика – сүзләр жыелмасы, телнен сүзлек составы

Фразеология-

ике яки берничә сүздән торган, күчерелмә мәгънәне аңлата торган тотрыклы сүзтезмә.

Сорау

«Тылсымлы квадрат»

Өстөн аска укыганда да,
сулдан
уңга
укыганда да бер үк сүзләр
килеп чыгарлык итеп
урнаштырыгыз

д	м	у	р
а	а	р	у
у	у	а	к
р	р	д	а

жавап

жавап

Укып карагыз

д	а	р	у
а	м	у	р
р	у	д	а
у	р	а	к

Антонимнарны әйтегез:

Гыйлем-нур, наданлык-хур.

Төнлә калка, көндөз ята.

Дөнъяда бик дәншәтле ике көч бар: ут һәм
су

жавап

Қаваптар

Гыйлем-надан, нур-хур
Төнлә-көндөз, калка- ята ут-су

Фразеологизмнарны бер сүз белән
әйт:

Белем эчү-

Сагыз булу-

Таң калу-

Сабын күбеге очыру-

жавап

Белем эчү- уку
Сагыз булу-эрсезлөнү
Таң калу-соклану
Сабын күбеге очыру-мактану

соруу

Һәрбер сүзгә антоним һәм синоним табарга .

Эссе— ... ,
Матур— ... ,
Пөхтә— ... ,
ачулану— ... ,
Биек -,

жавап

жавап

Эссе–кызу, салкын .

Матур– чибәр, әшәке .

Пөхтә–чиста, пычрак .

Ачулану– орышу, мактау.

Биек- югары, тәбәнәк

СОРАУ

Фонетика НЭРСЭ ӨЙРЭНЭ?

ЖАВАП

ЖАВАП

**Фонетика АВАЗЛАРНЫ
өйрәнә**

Сорау

1. Көн белән төн нәрсәгә бетә?
2. Жирнең уртасында нәрсә бар?
3. Кәжәнең башында нәрсә бар?
4. Әтидә юк, бабайда бар, әнидә юк, әбидә бар?

җавап

Жавап

1. н хэрэфенэ
2. и хэрэфе
3. к хэрэфе
4. б хэрэфе

соруу

**Күлмәке икегә аерсан, нәрсә
була?**

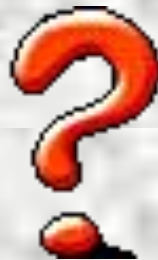
жавап

Күл + мөк

Сорау

**Дөрес әйтелеш
кагыйдәләрен өйрәнүче
тел гыйлеме тармагы
ничек атала**

жавап

Жавап

**Орфоэпия-нормага
салынган әдәби
әйтелеш кагыйдәләре**

Сорау

**Бер генә авазларын
алмаштырып, яңа исемнәр
яса**

Каба...-саба...-таба...-чаба...

жавап

Жавап

Кабак, сабак, табак, чабак

Сорау

Морфология нәрсәне өйрәнә?

жавап

Жавап

**Морфология – сүз
төркемнәрен һәм аларның
грамматик билгеләрен
өйрәнүче тел гыйлеми
тармагы**

Сорау

**Үзегезгә билгеле булган
сүз төркемнәрен
санагыз**

җавап

жавап

Сүз төркемнәре

Мөстәкыйль

**Исем, сыйфат,
рәвеш, сан,
алмашлык,
фигыль, аваз
ияртемнәре**

Ярдәмлек

**Теркәгеч,
бәйләк,
кисәкчә
ымлык**

Сорау

Исемнәрендә саннар булган өч әсәр исемен әйтегез

жавап

ЖАВАП

“Өч кыз” халык әкияті

“Өч Мәхмүт”

“Бер ананың биш улы”

Сорау

**Нәрсәгә әйе дип жавап биреп
булмый?**

**Кайсы кошның исеменнән бер
ижекне алсаң, кар өеме килеп
чыга?**

Кайсы бодайдан кортлар бал ала?

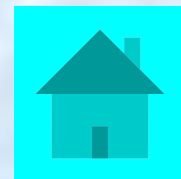
[жавап](#)

Жавап

Йоклйсыңмы?

Көртлек

Карабодайдан

Сорау

**Нинди сүз төркенәре
бирелгән?**

Яхшы-

Көндөз-

Урак-

Без-

жавап

жавап

Яхшы-сыйфат

Көндөз- рәвеш

Урак-исем

Без-алмашлык

соруу

Орфография нәрсә өйрәнә?

жавап

жавап

**Орфография - дөрес
язылыш кагыйдэләрен
өйрәнә**

Сорау

*Сузыклар нинди тәртиптә
төшеп калган?*

Әдәбиятк..., г...мер, фиг...ль

1) а, о, ы.

2) ә, ө, е

жавап

жавап

1.а,о,ы

Сорау

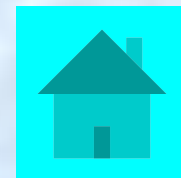

Орфограмманы әйтегез
Олы, горур, соңгы,
борын

жаап

**Кыска О Ө хәрефләре беренче
ижектә генә языла.**

**Искәрмә: кушма һәм алынма
сүзләр**

сорау

**Татар телендә нинди
тартыкка сүзләр
башланмый**

жавап

Татар телендә сүзләр ң тартыгына башланмый

Сорау

Төшөп калган хәрефләрне
куегыз, кагыйдәсен әйтегез
Балал...р, өм..гә, күңелл...,
сайл..у

жавап

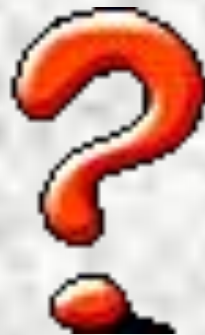
жавап

**Балалар, өмөгө, күңелле,
сайлау**

**Сүзләр рәт
гармониясенә буйсына**

Синтаксис и пунктуация нәрсәне өйрәнә?

жавап

Синтаксис сөйләм төзелешен
өйрәнә

Пунктуация тыныш
билгеләрененң куелышын
өйрәнә.

Сорау

А: «Т».

«Т», - а.

Жөмлө ?

Жөмлө!

жаап

жавап

Туры сөйләм янында тыныш билгеләре.

Әйтелү максаты буенча жөмлө төрләрә

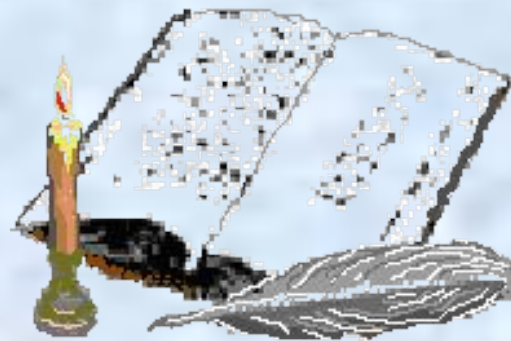

«капчыктагы ?»

Каюм Насыйри үзенең яңа китабы чыккач, аның , ничек таралганын белер өчен, ? билгесе куеп кына хат юллаган. Аңа жавап хаты билгесе белән генә килгән. Хатта нәрсә язылган булган

жавап

« ? »

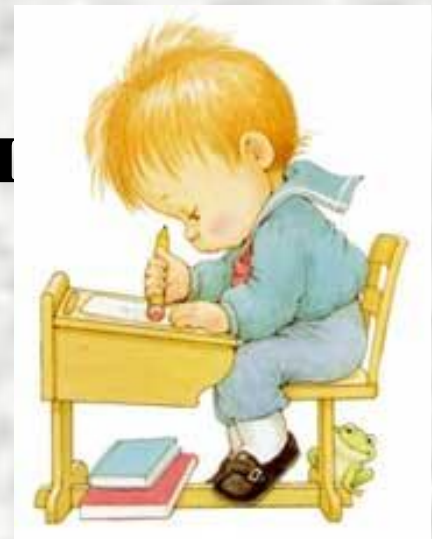
соруу

Схемадагы хаталарны тап:

[Тиндэш кисэк һәм Тиндэш

[Т.к ә Т.к].

[Т.к , Т.к].

жаап

Жавап

Тиндәш кисәкләр- бер үк сорауга жавап биргән
һәм бер үк сорауга караган сүзләр

[Т һәм Т].

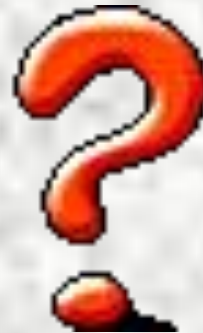
[Т, ә Т].

[Т , Т].

Сорау

Сүз төзелеше һәм морфемика
нәрсәне өйрәнә?

жавап

жавап

Морфемика сүзләрнең мәгънәле
кисәкләрен өйрәнә

Сүз ясалышы сүз ясалыш
ысулларын өйрәнә

сорау

Нинди кушымчалар яңа сүз ясый, ә
ниндиләре мәгънә төсмерен генә
үзгәртә?

жавап

жавап

Ясагыч кушымчалар яңа сүз
ясый, ә модаль кушымчалар
мәгънә төсмерен үзгәртә

Сорау

Артық сүзне тап

1. Бала, көннәр, иманлы
2. Файдалы, исем, сөйкемле
3. Кала, төймә, фәнни

жавап

Жавап

1. Бала, көннөр, **иманлы**
2. 2.Файдалы, **исем**, сөйкемле
- 3 Кала, төймә, **фәнни**

Сорау

Сүзьясалыш ысулларын әйтегез

жавап

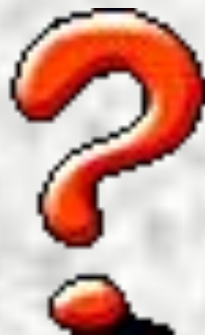

жавап

морфологик	синтаксик	Морфологи к-синтаксик	Лексик - семантик	фонетик
Ташчы КОМЛЫК	савыт-саба тимер юл аккош	Кайнар,	Төлке колак	ТР, драмтүгэрэк

сорау

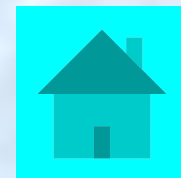
-лык, лек,-даш, -дәш, -әк, т,-а
кушымчалары белән сүзләр төзергә

җавап

жавап

бүлэк

Сорау

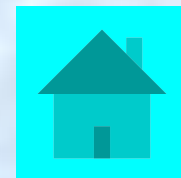
Мәкальдәге хәрефләрне үзеннән соң килә торган хәрефләр белән укырга

Үлү – юңб вёмбң лөө ләиү

жавап

Жавап

Уку-энэ белэн кое казу

ФИНАЛ

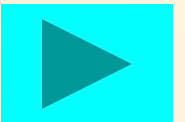
Тизэйткеч

фонетик
пропорция

Тылсымлы хәрефләр

Сорау-жавап

Яңа сүз яса

Тизәйткөч

Житез жирән атым жиктем

77 жиргә життем

Жтмеш жиде жирдән яхшы

Жанга якын туган жирем

Фонетик пропорция

О: Ө = ы:?

Тор: төр = ?: бәр

П:ф = б:?

-
- 📌 “У” белән мин бер планета
 - 📌 “и” белән ил саналам,
 - 📌 “и” не “А”га алыштырсаң,
 - 📌 Бер ат кертеп ябалар

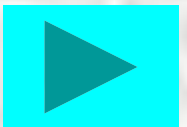
Жавап: Уран,Иран, аран.

Сорау : 10 БАЛЛ

1. Нәрсәне йомык күз белән күреп була?
2. Тугай кайчан сайрый?
3. Күбрәк алган саен зурая. Ул нәрсә?

жавап: 1)төш, 2)тургай, 3)чокыр.

Сүзләрне парлагыз

Аллы

шалай

Савыт

коры

Карт

төяк

Вак

кыркын

Кыз

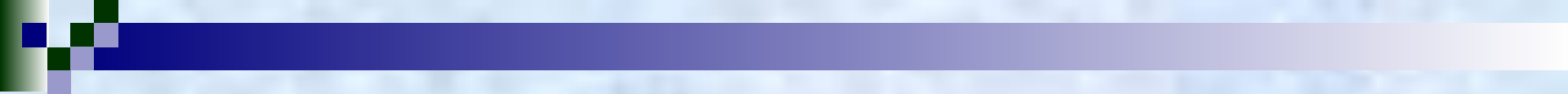
гөлле

Малай

саба

**жавап: аллы-гөлле, савыт-саба, карт-коры,
вак-төяк, кыз-кыркын, малай-шалай**

■ Яхшы уен
өчен рәхмәт